

HYVINVOINTIPALVELUJEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2019

1. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA RISKIENHALLINNASTA

Hyvinvointilautakunta on valtuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti hyväksynyt sisäisen valvonnan valvontasuunnitelman vuodelle 2019. Valvontasuunnitelman toteutumisesta on raportoitu hyvinvointilautakunnalle 9.9.2019 ja 18.2.2020. Valvonnassa ei ilmennyt epäkohtia. Toimialajohtaja on toteuttanut säännöllistä sisäistä tarkkailua toimialajohtajien toimeenpanosuunnitelman mukaisesti.

Riskien hallinnassa on tehty työyksikkökohtaiset riskianalyysit. Niiden pohjalta varaudutaan riskien ennakointiin ja hallitsemiseen. Riskianalyysin seuranta toteutetaan vuosittain. Vastuu riskien hallinnasta on jokaisen tulosalueen vastuuhenkilöllä ja tulosyksikön johtajalla, kokonaisvastuu on toimialajohtajalla.

1.1. Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Lainsäädännön muutoksia seurataan aktiivisesti koko toimialalla. Lain muutosten edellyttämät toiminnan muutokset huomioidaan hyvissä ajoin ennen lain varsinaista voimaantuloa, muutoin toiminnalle asetetuista tavoitteista jäädään jossain määrin tai merkittävästi. Riskin todennäköisyys on erittäin pieni. Toiminnasta vastaavat seuraavat jatkuvasti lainsäädäntönsä kehittymistä ja valmistelevat tulevia muutoksia hyvissä ajoin.

Kunnan sääntöjen ja ohjeiden noudattamatta jättäminen aiheuttaa sen, että toiminnalle asetetut tavoitteet jäävät jossain määrin tavoitteesta. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien sääntöjen ja ohjeiden noudattamista valvoo toimialajohtaja.

Erilaisten ostopalvelusopimusten toteutumattomuus voi aikaansaada sen, että toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta jäädään merkittävästi. Riskin todennäköisyys on kohtalainen. Toiminnasta vastaavan tulee seurata tehtyjen ostopalvelusopimusten noudattamista säännöllisesti ja keskusteltava palvelun tuottajan kanssa epäkohdista.

Oppilashuollon palvelut tuottaa Essote-kuntayhtymä. Palvelujen tuottamisen häiriöissä toiminnalle asetetuista tavoitteista jäädään merkittävästi. Riskin todennäköisyys on suuri.

Hyvinvointipalvelujen organisaatiota on kehitetty vuosina 2018 ja 2019. Se on muuttunut selkeämmäksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi.

1.2. Suunnittelu- ja seurantajärjestelmä

Tavoitteet asetetaan vuosittain talousarviossa ja taloussuunnitelmassa. Tavoitteet johdetaan kuntastrategiasta ja sen pohjalta tehdyssä hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelmasta. Jos toimintaa ei kehitetä, toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on pieni.

Hyvinvointilautakunta hyväksyy talousarvion käyttösuunnitelman vuosittain. Toimialajohtaja seuraa koko toimialan talousarvion toteutumista ja vastuuhenkilöt oman tulosalueen osalta. Toimialajohtaja raportoi hyvinvointilautakunnalle talouden tilanteesta joka kokouksessa, noin kuusi kertaa vuodessa. Talouden ja toiminnan toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle kaksi kertaa vuodessa vuosikolmannesraporttien muodossa ja kolmannen kerran tilinpäätöksen yhteydessä. Yllättävät tilanteet voivat aiheuttaa sen, että omalle toiminnalle asetettu tavoite ei välttämättä toteudu täysin. Riskin

todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavalla on vastuu siitä, että yllättävissäkin tilanteissa toiminta järjestetään niin, että tavoitteet toteutuvat.

1.3. Päätöksenteko

Päätöspöytäkirjat laaditaan, tarkastetaan ja pidetään nähtävänä hallintosäännön määräysten mukaisesti. Päätöksiä tehtäessä vaikutusten ennakoarviointi jää usein vähäiselle huomiolle. Riskinä ovat päätöksen ennalta arvaamattomat ja epäedulliset vaikutukset eri tahoille, tällöin toiminnalle asetettu tavoite jää jossain määrin tavoitteesta. Riskin todennäköisyys on pieni.

1.4. Henkilöstö

Henkilöstöhallinto toteutetaan hallintosäännön sekä talousarviossa olevien ja kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hyvinvointipalvelujen johtoryhmän kokouksia pidetään 4- 6 kertaa vuodessa ja vastuualue-/työpaikkakokouksia jokaisella vastuualueella/yksikössä tarpeen mukaan. Toiminta- ja työketjut ovat varmistettu niin, että toimialajohtajalle ja vastuuhenkilöille on määrätty sijaiset.

Hyvinvointipalveluihin on saatu tähän saakka pääsääntöisesti ammattitaitoista henkilöstöä mutta on kohtalainen riski, että kelpoista henkilöstöä ei saa rekrytoitua. Ammattitaitoisen henkilöstön puute aiheuttaa sen, että kunnan kannalta olennainen tavoite jää osin saavuttamatta. Tällöin kuntalaiset eivät saa tarvitsemiaan palveluja tai palvelujen taso laskee. Toiminnan pitkän tähtäimen suunnittelu ja ennakointi vie epävarmuuden pois.

Henkilöstön kouluttautumishalun hiipuminen voi aiheuttaa sen, että kunnan kannalta olennainen tavoite jää osin saavuttamatta. Riski on pieni. Toiminnasta vastaava huolehtii siitä, että henkilöstöä kannustetaan kouluttautumaan ja henkilöstön kouluttautuessa heidän sijaisjärjestelynsä toimivat.

Äkillisissä tilanteissa sijaisen saaminen voi olla vaikeaa. Myös sijaisen perehdyttäminen jää olemattomaksi tai hyvin vähäiseksi ja toiminnalle asetetuista tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riski on kohtalainen. Toiminnasta vastaavan on huolehdittava sijaisjärjestelyistä ja riittävästä perehdyttämisestä.

Kun henkilöstö vähenee ja ikääntyy, jaksaminen on riskitekijä. Henkilöstö joutuu vastaamaan suuremmasta työkokonaisuudesta ja tekemään enemmän töitä. Tällöin toiminnalle asetetuista tärkeistä tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on suuri. Toiminnasta vastaavien on yhdessä työsuojelun organisaation ja työterveyshuollon kanssa huolehdittava henkilöstön työhyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Koko toimialalla on riski siinä, että vain yksi tai kaksi työntekijä hallitsee tietyn työtehtävän. Jos he ovat työvapaalla, tehtävien hoito kärsii. Riskin todennäköisyys on kohtalainen. Toimialajohtajan ja toiminnasta vastaavien on huolehdittava siitä, että henkilöstön osaamis pohjaa laajennetaan niin, että useampi henkilö hallitsee samat työtehtävät. Lisäksi minimimiehityksellä toimittaessa yhdenkin henkilön yllättävä tai pitkäaikainen poissaolo vaikuttaa toimintojen toteutumiseen. Tällöin toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on kohtalainen.

Suurimpia työturvallisuusriskejä ovat sisäilmaongelmat. Jos sisäilma on huono, toiminnalle asetetuista tärkeistä tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaava, tekninen toimiala ja työsuojeluorganisaatio huolehtivat siitä, että sisäilmaongelmia ei ole tai ongelmat poistetaan heti, kun ne ilmenevät.

1.5. Tietojärjestelmät

Tietoturvallisuus perustuu kunnan yhteiseen tietoturvameneettelyyn ja ohjeistukseen sekä vastuuntuntoiseen työskentelytapaan arkaluontoisten asioiden käsittelyssä.

Sekä työntekijöiden että asiakkaiden tietoja on erittäin paljon erilaisissa ohjelmistoissa. Mikäli ohjelmisto ei toimi, asioiden hoito vaikeutuu ja joissakin tapauksissa voi loppua kokonaan. Riskin todennäköisyys on pieni. Riskiä hallitaan osaltaan hoitamalla päivitykset sekä ohjeistamalla käyttäjät. Toiminnasta vastaavien on myös kehitettävä ohjelmistojen rinnalle muita asioiden tallentamiskeinoja.

Sähköpostin toimintaongelmat aiheuttavat tiedonkulun ongelmia. Kunnan tiedonhallintajärjestelmän ongelmat hidastavat päätöksentekoa. Tällöin palvelujen tuottaminen myös hidastuu. Riski on pieni.

Atk-tuen poissa ollessa avun saaminen on hyvin vähäistä. Asioiden hoito vaikeutuu. Riskin todennäköisyys ja riski on kohtalainen.

1.6. Hankinnat

Hankinnat tehdään pääsääntöisesti kilpailuttamisen perusteella. Näin saadaan toiminnot järjestettyä todennäköisimmin kustannustehokkaasti. Hankintojen suunnitelmallisuuteen on kiinnitettävä huomiota. Toiminnasta vastaavien on huomioitava kaluston tärkeys ja kunnossapidon merkitys toimintojen toteutumiselle sekä käyttäjäturvallisuus. Riskinä ovat kaluston yllättävät korjauskustannukset tai uuden kaluston hankinta. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on tehtävä hankinnat suunnitelmallisesti ja ennakoitava kaluston kunto.

1.7. Sopimukset ja projektit

Erilaiset hyvinvointipalvelujen toimialalla tehdyt ostopalvelu- ja yhteistoimintasopimukset ovat toimineet pääsääntöisesti hyvin. Sopimusehtojen noudattamista ja vanhentumisaikoja seurataan jatkuvasti. Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtyjen sopimusten osalta riskinä on sopimuksen yllättävä purkautuminen tai toimijan resurssipula, jotka aiheuttavat sen, että toiminnalle asetetut tavoitteet voivat jäädä jossain määrin tavoitteista. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on suunnittelussa huomioitava tämä riski.

Projekteja on eri vastualueilla ja niiden vastuut on määritelty projekteja käynnistettäessä. Erilaiset hanke- ja erityisrahoitusten haku voi jäädä epähuomiossa tekemättä, koska hakeminen on yhden henkilön vastuulla. Tällöin toiminnalle asetetut tavoitteet jäävät jossain määrin tavoitteesta. Riskin todennäköisyys on pieni. Hanke- ja erityisrahoitusten hakuaikoja on seurattava intensiivisesti. Monivuotisten hankkeiden rahoituksen päätyminen kesken suunnitellun hankekauden voi keskeyttää hankkeen. Tällöin toiminnalle asetetusta tärkeästä tavoitteesta voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on varauduttava tähän.

1.8. Omaisuus

Kunnan tekninen toimiala vastaa kunnan kiinteistöistä. Koneiden ja laitteiden on oltava asianmukaisia ja turvallisia. Riskinä on henkilöstön ja/tai asiakkaiden loukkaantuminen. Riskin todennäköisyys on pieni. Toiminnasta vastaavien on huolehdittava koneiden ja laitteiden kunnosta ja turvallisuudesta sekä opastettava käyttäjiä.

1.9. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit

Ostolaskujen hyväksymisen sujumattomuus voi aiheuttaa rahallisen riskin viivästyskorkojen muodossa. Riskin suuruus ja todennäköisyys on pieni. Toimialajohtajan on varmistettava laskujen hyväksyjien varahenkilöjärjestelmän toimivuus.

1.10. Tiedonkulku

Tiedonkulku henkilöstölle hoidetaan suusanallisesti, sähköpostitse, sähköisillä kanavilla, kirjeitse, hyvinvointipalvelujen johtoryhmän kokouksissa, työpaikkakokouksissa ja työpisteiden ilmoitustauluilla. Tiedottamiseen on jatkuvasti kiinnitettävä huomiota ja sitä on kehitettävä. Tiedottamisessa tulee olla yhdenmukainen linja. Riskinä on tiedottamisen epäonnistuminen, joka voi vaikuttaa myös palvelutuotantoon. Riskin todennäköisyys on pieni.

Asianmukainen ja oikea-aikainen tiedottaminen palvelujen käyttäjille on olennainen osa palvelutuotantoa. Tiedottamisessa tulee olla yhtenäinen linja. Tiedotettaessa tulee huomioida tiedottamisväylät, joita asiakkaat käyttävät. Tämä edellyttää henkilöstön osaamista ja tiedottamiseen sopivaa välineistöä. Riskinä on tiedottamisen epäonnistuminen ja tällöin toiminnalle asetetut tavoitteet voivat jäädä jossain määrin saavuttamatta. Riskinä on myös henkilöstön osaamisen ja välineistön puute. Riskien todennäköisyys on pieni. Kunnan tulee hankkia henkilöstölle tiedottamiskoulutusta ja asianmukainen välineistö.

Tiedon kulku ja tiedottaminen sekä organisaation sisällä että ulkopuolelle on yhden tai parin henkilön varassa. Jos tieto ei kulje, toiminnalle asetetuista tärkeistä tavoitteista voidaan jäädä merkittävästi. Riskin todennäköisyys on pieni. Tiedottamisesta vastaaville on oltava varahenkilöjärjestelmä.

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1. HYVINVOINTIPALVELUJEN TOIMIALA

Palvelujohtaja	TP 2018	TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	Käyttö-% 2019	Muutos, %, 2018-2019
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	266 761	184 990	184 990	246 696,15	133,4	-7,52
Toimintamenot	-3 522 096	-3 828 049	-3 828 049	-3 727 506,01	97,4	5,83
TOIMINTAKATE	-3 255 335	-3 643 059	-3 643 059	-3 480 809,86	95,5	6,93
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-1 482</i>	<i>-1 650</i>	<i>-1 650</i>	<i>-1 622</i>	98,3	9,45
<i>Toimintaketteen muutos, %</i>	<i>-3</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>-5</i>	<i>-38,8</i>	<i>55,37</i>
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	248 927	169 690	169 690	224 750,65	132,4	-9,71
Toimintamenot	-2 920 583	-3 071 265	-3 071 265	-2 898 027,46	94,4	-0,77
TOIMINTAKATE	-2 671 656	-2 901 575	-2 901 575	-2 673 276,81	92,1	0,06

Hyvinvointipalvelujen toimintatulot ylittivät talousarvion 33,4 %:lla (61 706,15 €:lla). Toimintamenot alittivat talousarvion 2,6 %:lla (100 542,99 €:lla). Toimintakate alitti talousarvion 4,5 %:lla (162 249,14 €:lla).

Toimintatuloja kertyi arviota enemmän lähinnä Kunnan Puumala -hankkeen jatkorahoituksesta ja kansainvälisestä nuorisotyöstä.

Toimintamenoja alensivat arvioitua pienemmät

- opetuspalvelujen, varhaiskasvatuksen ja aikuiskoulutuksen henkilöstökulut
- koulukuljetuskulut
- opetuspalvelujen sisäisten tilavuokrien kulut
- opetuspalvelujen kerhotoiminnan kulut
- aikuiskoulutuksen matka-, koulutus- ja vuokratkulut

Vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate kasvoi 6,9 % (225 474,86 €).

2.2. HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointilautakunta hallinnoi opetus-, varhaiskasvatus-, nuoriso-, liikunta-, aikuiskoulutus- sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluja, koordinoi näiden toimintaa ja ohjaa niitä. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on myös edistää kuntalaisten hyvinvointia.

Palvelujohtaja	TP 2018	TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	Käyttö-% 2019	Muutos, %, 2018-2019
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	18	0	0	0		
Toimintamenot	-115 767	-144 892	-144 892	-145 426,53	100,4	25,6
TOIMINTAKATE	-115 749	-144 892	-144 892	-145 426,53	100,4	25,6
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-53</i>	<i>-66</i>	<i>-66</i>	<i>-68</i>	102,7	27,9
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	18	0	0	0		
Toimintamenot	-112 499	-139 380	-139 380	-138 764,57	99,6	23,3
TOIMINTAKATE	-112 481	-139 380	-139 380	-138 764,57	99,6	23,4

Toiminnan ja talouden toteuma:

Hyvinvointilautakunta on kokoontunut 5 kertaa.

Keskeisimmät käsitellyt asiat ovat olleet

- sisäisen valvonnan raportti vuodelta 2018 ja sisäisen valvonnan suunnitelma vuodelle 2019
- urheilijoiden palkitsemisohjeet
- nuoriso- ja liikuntapalvelujen käyttömaksut 1.1.2019 lukien
- Lappeenrannan Tanssiopiston yhteistyösopimuksen purkaminen ja tanssin perusopetuksen hankkiminen Etelä-Savon Tanssiopistolta
- Puumalan kunnan kulttuuripalkinnon kriteerit 2019 lukien ja kulttuuripalkinto 2019
- osallistuva budjetointi 2019
- hyvinvointipalvelujen toimintakertomus vuodelta 2018
- kansalaisaloite Puumalan kunnantalon edessä olevan aukion nimeämiseksi
- sivistystoimen valmiussuunnitelma

- varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun lukuvuoden 2018-2019 arviointi
- Etelä-Savon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2019-2021
- sisäisen valvonnan raportti I/2019
- hallintosäännön päivitys hyvinvointipalvelujen osalta
- kuntastrategia – hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelma 2019-2025
- varhaiskasvatuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen poistaminen 1.1.2020 lukien
- leikkipuistotoiminnan järjestäminen
- hyvinvointipalvelujen talousarvio vuodelle 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020-2022

Lisäksi hyvinvointilautakunta on seurannut joka kokouksessaan talousarvion toteumaa.

Hyvinvointilautakunnan talousarviossa oli kokeiluluonteisesti 5 000 €:n määräraha osallistuvaan budjetointiin. Määräraha oli suunnattu ikäihmisille ja vammaisille. Määräraha käytettiin ikäihmisten ja vammaisten edustajien esityksestä eläkeläisten ja vammaisten yhteiseen retkeen Järvi-Sydämeen, Peippolan asukkaiden virkistysretkeen Mikkeliin ja yhteisten tilojen viihtyvyyden parantamiseen, veteraanien lounaaseen Särkirannassa, omaishoitajien virkistykseen (elokuvat) ja neljän kerran kuntosalikokeiluun, palvelukeskuksen isänpäiväjuhlaan sekä kotipalvelun asiakkaiden pöytätuulettimiin.

Hyvinvointilautakunnan toimintamenot ylittivät talousarvion 0,4 %:lla (534,53 €:lla).

Vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate kasvoi 25,6 % (29 677,53 €). Tämä johtui lähinnä siitä, että vuonna 2019 palvelujohtajan palkkauskulut kirjattiin 100 %:sesti hyvinvointilautakunnan menoksi. Vuonna 2018 palvelujohtajan palkkauskuluista 30 % kirjattiin varhaiskasvatuksen menoksi ajalla 1.1.-31.7.

2.3. OPETUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Opetuspalvelut tarjoaa esiopetusta, perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä ostaa taiteen perusopetusta. Oppilaalle turvataan koko yleissivistävän koulutuksen ajan sellainen oppimisympäristö, joka tukee häntä perustietojen ja -taitojen sekä tiedonhankinnan ja soveltamisen oppimisessa. Oppilasta tuetaan hyvän opiskelumotivaation ja yhteistyötaitojen saavuttamisessa. Yleissivistävän koulutuksen aikana oppilas kasvaa ihmisenä ja oppii kunnioittamaan ympäristöä.

Peruskoulun rehtori	TP 2018	TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	Käyttö- % 2019	Muutos, % 2018-2019
Oman perusopetuksen toimintakate €/oppilas	14 897	15 357	15 357	14 635	95,3	-1,8
Esiopetuksen toimintakate, €/oppilas	5 691	6 673	6 673	8 138	122,0	43,0
Oppilaat oppivat lukemaan 1. luokalla, % oppilaista	100	100	100	100	100,0	0,0
Peruskoulun päättäneet saavat jatko-opintopaikan, % oppilaista	100	100	100	100	100,0	0,0
Oppilashuolto uuden lain mukaista				Essoten palvelutuotannossa katkoksia		
Tietotekniikka on ajantasainen ja OPS2016:n edellyttämällä tasolla	toteutunut			toteutunut, mutta vaatii jatkuvaa päivitystä		
Vakinainen henkilöstö osallistuu täydennyskoulutukseen % henkilöstöstä	95,7	100	100	100	100,0	4,5
Erityisopetusta tarvitsevat oppilaat saavat tarvitsemansa tasoisen tuen % oppilaista	100	100	100	100	100,0	0,0
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	72 008	47 560	47 560	50 256,75	105,7	-30,2
Toimintamenot	-2 043 460	-2 161 824	-2 161 824	-2 058 057,05	95,2	0,7
TOIMINTAKATE	-1 971 452	-2 114 264	-2 114 264	-2 007 800,30	95,0	1,8
<i>Toimintakate euroa/asu-kas</i>	<i>-898</i>	<i>-958</i>	<i>-958</i>	<i>-936</i>	97,7	4,2
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	68 536	47 560	47 560	50 256,75	105,7	-26,7
Toimintamenot	-1 680 308	-1 734 395	-1 734 395	-1 629 083,39	93,9	-3,0
TOIMINTAKATE	-1 611 772	-1 686 835	-1 686 835	-1 578 826,64	93,6	-2,0

Toiminnan ja talouden toteuma:

Kevään 2019 yhteishaussa kaikki päättöluokan oppilaat saivat jatko-opintopaikan. Kaikki 1.-luokkalaiset oppivat lukuvuoden aikana lukemaan.

Opetuskäytössä oleva tietotekniikka on ahkeralla käytöllä, laitehankintoja joudutaan kuitenkin tekemään koko ajan teknologian kehittymisen myötä. Henkilökunnan täydennyskoulutukseen on edelleen panostettava. Yksi opettaja toimi tutoropettajana kaksi tuntia viikossa sekä kevät- että syyslukukaudella. Tutor-opettaja auttoi muita opettajia mm. ohjelmoinnin ja näppäintaitojen harjoittelun opetuksessa, toimi samanaikaisopettajana luokissa ja piti sekä yhteisiä että yksilöllisiä opetustuokioita henkilökunnalle. Yhtenäiskoulu sai hyvän yhteistyökumppanin TVT-asioissa Kangasniemen kunnasta Etelä-Savon alueellisen tutortoimintahankkeen myötä. Hankekoordinaattori oli syyskuussa yhtenäiskoulun pedagogisessa iltapäivässä kertomassa digitalisaatiosta opetuksessa ja esittelemässä yhteistyön mahdollisuuksia.

Oppilashuolto on pääsääntöisesti toteutunut lain mukaisesti, mutta Essoten järjestämien palveluiden saatavuudessa on edelleen ollut katkoja ja niiden jatkuvuudesta on huolta. Lukuvuoden 2018-2019 tavoitteita olivat oppilashuollon palveluiden ”edunvalvonta” sekä oppilaan kohtaaminen ja kuuleminen, jälkimmäinen valittiin edelleen myös lukuvuoden 2019-2020 tavoitteeksi. Lapset puheeksi menetelmän - koulutus luokanopettajille toteutui, luokanohjaajatunnit järjestettiin säännöllisesti etukäteen kalenteriin merkattuina, etsivän nuorisotyöntekijän rooli toimi hyvin ja luokahuoneesta ulos -tyyppinen oppiminen toi paljon luontevia kohtauksia oppilaiden ja koulun aikuisten välille. Yhteys Essoten esimestasoon saatiin luotua ja siitä oli selkeää hyötyä. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä päivitti yhtenäiskoulun oppilashuoltosuunnitelman syksyllä 2019.

Koulun henkilökunta kävi aktiivisesti täydennyskoulutuksessa. Koko henkilökunnalle järjestettiin huhtikuussa toiminnallisen opetuksen koulutus sekä lokakuussa hyvinvointiaiheinen lauantai-iltapäivä. Henkilökunta osallistui myös vahvasti kuntastrategian hyvinvointipalvelujen toimeenpano-ohjelman tekemiseen. Strategiatyöryhmässä käsitellyistä asioista keskusteltiin sekä etu- että jälkikäteen henkilökuntakokouksissa. Lukuvuoden 2019-2020 teema Saimaa valittiin myös strategian painopisteistä ja teema näkyi vahvasti koulun toiminnassa syyslukukaudella 2019 niin opetuksessa kuin mm. retkissä, päivänavauksissa ja joulujuhlassakin. Saimaa Geoparkin työntekijät olivat lokakuussa yhtenäiskoulun pedagogisessa iltapäivässä kertomassa Saimaa Geoparkista ja esittelemässä yhteistyön mahdollisuuksia.

Uutta rahoitusta haettiin ja saatiin Opetushallitukselta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin (20 000 €) sekä koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin (17 000 €). Ensimmäinen kohdennettiin ryhmäjakoihin ja samanaikaisopetukseen, jälkimmäinen joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittämiseen ja sinne palkattavan osa-aikaisen koulunkäynninohjaajan palkkaamiseen. Valtion erityisavustus saatiin myös tutoropettajatoiminnan jatkamiseen ja osaamisen kehittämiseen (5 000 €).

Esiopetuksen toimintamenot ylittivät talousarvion 15,9 %:lla (10 587,66 €:lla), mikä johtui budjetoitua suuremmista henkilöstökuluista: esiopettajan palkkaa nostettiin 1.1.2019 ja myös kiinteistöön kohdistuvat palkkakulut ovat olleet ennakoitua korkeammat.

Perusopetuksen toimintatulot ylittivät talousarvion 5,7 %:lla (2 696,75 €:lla), mikä johtui hankerahoituksista. Perusopetuksen toimintamenot alittivat talousarvion 5,4 %:lla (112 558,08 €:lla). Tämä johtui hallinnon ja opetuksen henkilöstökulujen, koulukuljetusten ja sisäisten tilavuokrien ennakoitua pienemmistä kuluista. Lisäksi kerhotoimintaan ei panostettu niin paljon kuin oli suunniteltu, koska hankerahoitus jäi epähuomiossa hakematta.

Esiopetuksen toimintakate/oppilas on 8 138,49 € ja ylittää (1 465 €:lla/opp.) asetetun tavoitteen. Oman perusopetuksen toimintakate/oppilas on 14 635 € ja alittaa tavoitteen (722 €:lla/opp.).

Kokonaisuudessaan opetuspalvelujen toimintatulot ylittivät talousarvion 5,7 %:lla (2 696,75 €:lla) ja toimintamenot alittivat talousarvion 4,8 %:lla (103 766,95 €:lla). Toimintakate alitti talousarvion 5,0 %:lla (106 463,70 €:lla).

Vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate kasvoi 1,8 % (36 348,30 €).

2.4. VARHAISKASVATUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuspalveluja tarjoaa päiväkoti ja perhepäivähoitaja. Lapselle turvataan koko varhaiskasvatuksen ajan hänen kehitystasonsa mukainen kasvatus, opetus ja hoito. Lapsen kasvupolku suunnitellaan yhteistyössä huoltajien ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa. Lapsen kasvu- ja oppimisympäristö on lapsilähtöinen.

Palvelujohtaja	TP 2018	TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	Käyttö- % 2019	Muutos, % 2018-2019
Päiväkodin toimintakate €/hoitopäivä	108	100	100	113	113,0	4,6
Vakinainen henkilöstö osallistuu vuosittain täydennyskoulutukseen % henkilöstöstä	100	100	100	83	83,0	-17,0
Eritasoista tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen, % lapsista	100	100	100	100	100,0	0,0
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	14 277	13 000	13 000	11 867,41	91,3	-16,9
Toimintamenot	-523 399	-556 233	-556 233	-530 176,44	95,3	1,3
TOIMINTAKATE	-509 122	-543 233	-543 233	-518 309,03	95,4	1,8
<i>Toimintakate euroa/asu- kas</i>	<i>-232</i>	<i>-246</i>	<i>-246</i>	<i>-242</i>	98,2	4,1
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	10 581	13 000	13 000	11 867,41	91,3	12,2
Toimintamenot	-436 913	-465 010	-465 010	-429 817,45	92,4	-1,6
TOIMINTAKATE	-426 332	-452 010	-452 010	-417 950,04	92,5	-2,0

Toiminnan ja talouden toteuma:

Kevätkaudella päiväkodissa oli 29 lasta, joista kolme lopetti paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Kolme yhtenäiskoulun lasta oli päiväkodissa ennen klo 7 tai klo 16.30 jälkeen. Kesällä koululaisia oli varhaiskasvatuksessa yhteensä kuusi. Varhaiskasvatuksessa aloitti kevään ja kesän aikana kolme uutta lasta. Kasvatushenkilöstöä oli 5,77.

Syyskaudella päiväkodissa oli 23 lasta, joista yksi lopetti paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Kahdeksan yhtenäiskoulun lasta oli päiväkodissa ennen klo 7. Kasvatushenkilöstöä oli 4,89.

Tavoitteet ja painopisteet kasvatuksen, opetuksen ja hoidon sekä varhaiskasvatushenkilöstön ja vanhempien välisen yhteistyön osalta toteutuivat hyvin. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta toteutui tavoitteiden mukaisesti.

Vuoden teema ”Kotikylä tutuksi” toteutui toiminnassa hyvin ja sitä laajennettiin syyskaudella mm. vieraillemalla vanhempien työpaikoilla ja paikallisissa yrityksissä.

Päiväkodin henkilöstö- ja tiimipalaverit pidettiin viikoittain. Vuoden aikana pidettiin kuusi työpöytä, joiden aiheina olivat varhaiskasvatustoiminnan kehittäminen, henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen sekä näiden arviointi.

Työyhteisöä on kehitetty aktiivisesti, mutta vaatii edelleen kehittämistä. Työyhteisön hyvinvointia pidettiin yllä työterveyshuollon kanssa.

Varhaiskasvatuksen toimintatulot alittivat talousarvion 8,7 %:lla (1 132,59 €:lla), mikä johtui asiakasmaksujen ennakoitua pienemmästä kertymästä. Toimintamenot alittivat talousarvion 4,7 %:lla (26 056,56 €:lla), mikä johtui ennakoitua pienemmistä henkilöstökuluista. Toimintakate alitti talousarvion 4,6 %:lla (24 923,97 €:lla).

Vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate kasvoi 1,8 % (9 187,03 €).

2.5. NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Nuorisopalvelut luo edellytyksiä lasten ja nuorten hyvinvointiin, harrastuksiin sekä omaehtoiseen toimintaan nuorisolain edellyttämällä tavalla yhdessä muiden paikallisten ja alueellisten nuorisotalojen toimijoiden kanssa. Kaikessa toiminnassa korostuu lasten ja nuorten osallisuus nuorisovaltuuston toimessa nuorten asioiden virallisena esiintuojana ja kommentoijana. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille apua löytää ne palvelut, joita nuori tarvitsee päästäkseen elämässään eteenpäin.

Liikuntapalvelut järjestää monipuolisia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa ovat mukana muut Puumalassa liikuntaa järjestävät paikalliset ja alueelliset tahot. Liikuntapalvelut tarjoaa myös taloudellista tukea puumalalaisille liikuntaa järjestäville yhdistyksille ja ryhmille.

Vapaa-aikasihteeri	TP 2018	TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	Käyttö-% 2019	Muutos, %, 2018-2019
Nuorisovaltuuston kokoukset/kokoontumiset	8	7	7	10	142,9	25,0
Nuorten ja päättäjien yhteiset tilaisuudet	0	1	1	1	100,0	100,0
Nuorisotalon avoimien ovien toiminta, tuntia	188	200	200	300	150,0	59,6
Lasten ja nuorten kerhotoimintaa (yhteishanke), kerhoja	14			8		-42,9
Senioriliikunta, ryhmiä/tunteja	5,5-10/282	10/360	10/360	9,5/143 kuntosali-ryhmät siirtyivät opistolle		
Kehitysvammaisten liikunta, ryhmiä/tunteja	1-2/49	2/72	2/72	2/33 siirtyivät syksyllä opistolle		
Työikäisten liikunta, ryhmiä/tunteja	1-3/100	2/80	2/80	3/92		
Kuntosalin kävijämäärä, käyntikertoja	8 844	12 000	12 000	12 306	102,6	39,1
Urheiluhallin käyttäjämaksujen osuus käyttömenoista	42	50	50	34	67,3	-19,8
Lisäresurssin saaminen hanketoiminnan kautta, hankkeita	4	3	3	3	100,0	200,0
Lasten ja nuorten moniammatillisen työryhmän kokoontumiskerrat	10	5	5	10	200,0	200,0
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	114 805	69 440	69 440	121 810,15	175,4	6,1
Toimintamenot	-322 034	-413 642	-413 642	-445 969,68	107,8	38,5
TOIMINTAKATE	-207 229	-344 202	-344 202	-324 159,53	94,2	56,4
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	-94	-156	-156	-151	96,83	60,7
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	104 885	54 140	54 140	99 864,65	184,5	-4,8
Toimintamenot	-200 729	-220 230	-220 230	-205 225,20	93,2	2,2
TOIMINTAKATE	-95 844	-166 090	-166 090	-105 360,55	63,4	9,9

Toiminnan ja talouden toteuma:

Nuorisopalvelut järjestivät toimintaa lapsille ja nuorille suunnitelmien mukaisesti. Tärkeimmät palvelut olivat tammi-toukokuussa ja syys-lokakuussa nuorisotalon avoimet ovet 7 lk -20 -vuotiaille nuorille perjantai- ja lauantai-iltaisain sekä Minitalo tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin 3-6 -luokkalaisille. Nuorten toiminnoissa on huomioitu heiltä tulevat omat ideat ja toiveet (esim. pelitapahtumat), jotka toteutettiin aina yhteistyössä nuorten kanssa. Nuorisopalvelujen kohdeavustuksia myönnettiin kahdelle hakijalle yhteensä 807 €.

Kerhotoiminnan yhteishanke on saanut aluehallintovirastolta erityisavustusta lasten ja nuorten harrastustoimintaan, jolla Minitalotoiminta, kerhotoiminta ja kesäkuun alussa järjestetty päiväleiri rahoitettiin. Heinäkuussa järjestetty Lasten Kesäviikko sai positiivista palautetta osallistujilta. Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti nuorten asioiden asiantuntijana sekä järjesti Nuorten Kemmakat elokuussa. Nuorten retkiryhmä teki hakemuksen Erasmus + Youth in Action – mukaiseen nuorten kansainväliseen ryhmätapaamiseen saaden rahoituksen neljän maan yhteiseen ryhmätapaamiseen syksyllä 2019. Juvan, Rantasalmen ja Puumalan kuntien nuorisopalvelujen yhteinen Kesäauto – hanke toi kesätoimintaa puumalalaisille lapsille ja nuorille touko-elokuussa, noin 7 päivänä kuukaudessa. Kesäauto – hankkeen rahoituksesta 90 % vastasi aluehallintovirasto myöntämällä nuorisotoiminnan alueelliseen ja paikalliseen kehittämiseen tarkoitettua erityisavustusta. Kesäauto-hankkeen hallinnoista vuonna 2019 vastasi Juvan kunta.

Etsivä nuorisotyö on osa nuorisopalvelujen tehtäväkenttää. Etsivä nuorisotyöntekijä on kokoaikainen ja toimintaan on saatu aluehallintoviraston erityisavustus. Etsivä nuorisotyö on tavoittanut tuen tarpeessa olevia puumalalaisia 15-29 -vuotiaita nuoria mahdollisimman varhain ja auttanut hitä tarvitsemansa tuen ja palvelujen piiriin. Vuonna 2019 asiakkuuksia kirjattiin 16, mutta ohjausta ja neuvontaa annettiin useammalle nuorelle. Etsivän nuorisotyön kirjaamisessa käytetään valtakunnallista PAREnt-järjestelmää. Etsivän nuorisotyön palvelu on aina nuorelle vapaaehtoista. Etsivä nuorisotyöntekijä on pienessä kunnassa ”Ohjaamo-palvelu”, joka neuvoo ja tarvittaessa konkreettisesti menee nuoren kanssa hänen tarvitsemien palvelujen luokse, joista kaikki eivät välttämättä ole tarjolla Puumalassa. Etsivän nuorisotyön tukena Puumalassa on paikallinen, hyvä monialainen verkosto.

Liikuntapalvelujen kolmevuotinen Kunnon Puumala – hanke päättyi 30.6.2019. Kunnon Puumala – hanke keskittyi vähän liikkuvien puumalalaisten aktivoimiseen sekä elintapaohjaukseen. Kunnon Puumala – hanke vastasi kaikista liikuntapalvelujen ohjatuista liikuntaryhmistä, joten hankkeen päättymisen jälkeen kesällä ei liikuntaryhmiä tai -tapahtumia järjestetty. Syksyllä liikuntaryhmien toiminta jatkui, maksuttomia liikuntaryhmiä tarjottiin kattavasti eri-ikäisille kuntalaisille. Kuntalaisten osallisuutta liikuntapalveluihin edustava LIITO-työryhmä kokoontui tarvittaessa ja käyttäjäpalautetta kerättiin Kunnon Puumala – hankkeen osallistujilta sekä urheiluhalliin sijoitetulla palautelaatikolla. Liikuntapalvelujen kohdeavustuksia liikuntatoimintaa järjestäville tahoille myönnettiin 13 kertaa, yhteensä 6 074,50 €.

Kilpailu- ja kuntoliikuntatoimintaa toteutettiin yhdessä paikallisten urheiluseurojen kanssa tehtyjen yhteistoimintasopimusten mukaisesti. Näitä tapahtumia olivat laturetket, hiihtokilpailut sekä yleisurheilukilpailut. Uimaopetus kohdennettiin perusopetuksen 0-1 ja 7-luokkalaisiin. Molemmat ryhmät kävivät 4 kertaa Vesiliikuntakeskus Sampolassa. Koululaisten uimahallikäyntien yhteydessä muillakin kuntalaisilla oli mahdollisuus lähteä uimaan Sampolaan. Eri ikäryhmiä yhdistänyt palvelu sai runsaasti positiivista palautetta. Uimahalliretkiä, joissa oli tarjolla vesijumppa, järjestettiin vuoden aikana kahdeksan kertaa.

Toimintatulot ylittivät talousarvion 75,4 %:lla (52 370,15 €:lla), mikä johtui etsivän nuorisotyön ja kansainvälisen nuorisotyön rahoituksesta sekä hankeavustuksista. Toimintamenot ylittivät talousarvion 7,8 %:lla (32 327,68 €:lla), mikä johtui lähinnä kansainvälisestä nuorisotyöstä, johon ei oltu varattu määrärahaa. Toimintakate alitti talousarvion 5,8 %:lla (20 042,47 €:lla).

Vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate kasvoi 56,4 % (116 930,53 €), mikä johtui lähinnä liikuntapalveluihin panostamisesta.

2.6. AIKUISKOULUTUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Puumalan kansalaisopisto järjestää alueen asukkaille vapaan sivistystyön koulutusta. Opiston laaja opetustarjonta tukee yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä. Opisto tarjoaa myös mahdollisuuksia musiikin perusopetukseen ja avoimeen yliopisto-opetukseen sekä järjestää tarvittaessa maksupalvelukoulutusta. Opiskelu viedään lähelle ihmistä turvaamalla opiskelumahdollisuudet myös haja-asutusalueella. Opiskelu tapahtuu elinikäisen oppimisen sekä kestäväen kehityksen periaatteiden pohjalta. Opisto toimii yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa.

Kansalaisopiston rehtori	TP 2018	TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	Käyttö-% 2019	Muutos, %, 2018-2019
Opiskelijoiden lukumäärä	1 883	1 800	1 800	2 023	112,4	7,4
Opetustuntien lukumäärä	3 341	3 200	3 200	3 366	105,2	0,7
Toimintakate €/opetustunti	68,66	83,09	83,09	74,71	89,9	8,8
Toimintakate €/opiskelija	121,82	147,72	147,72	124,31	84,2	2,0
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	47 955	39 620	39 620	46 186,08	116,6	-3,7
Toimintamenot	-277 346	-307 348	-307 348	-297 658,01	96,8	7,3
TOIMINTAKATE	-229 391	-267 728	-267 728	-251 471,93	93,9	9,6
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-104</i>	<i>-121</i>	<i>-121</i>	<i>-139</i>	114,6	33,4
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	47 210	39 620	39 620	46 186,08	116,6	-2,2
Toimintamenot	-257 343	-278 340	-278 340	-254 418,55	91,4	-1,1
TOIMINTAKATE	-210 133	-238 720	-238 720	-208 232,47	87,2	-0,9

Toiminnan ja talouden toteuma:

Kansalaisopistossa on annettu kevään ja syksyn aikana opetusta 3 366 tuntia. Tuntimäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna maltillisesti, 58 opetustuntia.

Ilmoittautuneiden määrä oli 601, jossa on kasvua 16 henkilöä vuoteen 2018 verrattuna. Kurseille osallistuneita on ollut 2 023, jossa on kasvua vuoteen 2018 verrattuna 127. Miehiä kursseilla oli 385 ja naisia 1 638, nettona miehiä 138 ja naisia 463.

Opetusta on annettu sekä kylillä että kirkonkylällä. Kesäopetus on koettu tarpeelliseksi liikunnan ja taideopetuksen puolella.

Opetustunnit kasvoivat erityisesti liikunnan osalla 648 tuntiin (v. 2018: 597 tuntia) ja kielissä 140 tuntiin (2018 110 tuntia). Kädentaidoissa tuntimäärä kasvoi 1 243 tuntiin (v. 2018 1 209 tuntia).

Erityisiä tapahtumia oli kansalaisopistojen 120-vuotis juhlavuosi, jota juhlittiin Nuorisotalolla 10.12.2019 Juhlailtamilla. Juhlassa esiintyivät monet opiston ryhmät. Toinen iso tapahtuma oli syksyn alussa 7.9. järjestetty Opisto omaksi -päivä, jolloin esiteltiin kansalaisopiston toimintaa urheiluhallilla. Kummatkin tilaisuudet vetivät väkeä runsaasti, 120-vuotisjuhlassa oli reilut 100 henkeä ja Opisto omaksi tilaisuudessa runsaat 80 henkeä. Kädentaitojen kevätnäyttelyssä vieraili neljän päivän aikana reilut 300 henkeä.

Aikuiskoulutuspalvelujen toimintatulot ylittivät talousarvion 16,6 %:lla (6 566,08 €:lla). Toimintamenot alittivat talousarvion 3,2 %:lla (9 689,99 €:lla), mikä johtui ennakoitua pienemmistä henkilöstö-, matka-, koulutus- ja vuokrakuluista. Toimintakate alitti talousarvion 6,1 %:lla (16 256,07 €:lla).

Vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate kasvoi 9,6 % (22 080,93 €).

2.7. KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Kirjastolaitos edistää kuntalaisten ja kunnassa lomailevien mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä kansainvälistymiseen. Lisäksi kirjastolaitos edistää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen käyttöä ja niiden sivistyksellistä kehittymistä.

Kulttuuripalvelut edistävät ihmisten henkistä hyvinvointia. Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia, näyttelyitä ja retkiä sekä edistää paikallisten harrastajien toimintaa ja verkostoitumista. Lisäksi kulttuuripalvelut vastaa Liehtalanniemen museotilan ja Salpalinja-bunkkerin toiminnasta sekä koordinoi höyrylaiva s/s Wennon toimintaa yhteistyössä Puumalan veneseuran kanssa. Kulttuuripalvelut tukee saumattomasti kunnan matkailupalveluita ja osallistuu kuntamarkkinointiin.

Markkinointipäällikkö	TP 2018	TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	Käyttö- % 2019	Muutos, %, 2018- 2019
Kirjaston aukiolotuntien määrä	1 738	3 300	3 300	3 762	114,0	116,5
Lainojen määrä	18 368	18 000	18 000	19 763	109,8	7,6
Toimintakate €/laina	7,38	7,66	7,66	6,88	89,8	-6,8
Kirjahankintojen määrä/1000 asukasta (OKM:n vähimmäistavoite: 350)	815	350	350	426	121,7	-47,7
Järjestetyt kulttuuritapahtumat	30	20	20	49	245,0	63,3
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	17 695	15 370	15 370	16 575,76	107,8	-6,3
Toimintamenot	-240 087	-244 110	-244 110	-250 218,30	102,5	4,2
TOIMINTAKATE	-222 392	-228 740	-228 740	-233 642,54	102,1	5,1
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	-101	-104	-104	-109	105	-0,1
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	17 695	15 370	15 370	16 575,76	107,8	-6,3
Toimintamenot	-232 788	-233 910	-233 910	-240 718,30	102,9	3,4
TOIMINTAKATE	-215 093	-218 540	-218 540	-224 142,54	102,6	4,2

Aukiolotunnit sisältävät TA 2019 ja TP 2019 palvelutunteja 1 778 ja omatoimitunteja 1 984.

Toiminnan ja talouden toteuma:

Kirjastolla on ollut joulukuun loppuun mennessä 296 palvelupäivää sekä omatoimiaukiolopäiviä 365. Palvelutunteja on yhteensä 1 778 ja omatoimitunteja 1 984.

Lainoja on ollut 19 763. Lainojen määrät toteutuivat talousarviota paremmin. Toimintakate €/laina on 6,88, joka alitti tavoitetason.

Kirjoja on hankittu 914 kappaletta, joka on 426 kirjaa 1 000 asukasta kohden (OKM:n vähimmäistavoite/ vuosi on 350). Toistuvia tapahtumia järjestettiin yhteensä 46. Lisäksi kirjasto osallistui kansalaisopiston Runokaraokeen, lasten kesäviikon tapahtumien toteuttamiseen ja Kirjakemmakoihin. Kirjaston näkyvyyttä parannettiin ylätorin muuntamon mainosteippauksin.

Kulttuuripalvelut on järjestänyt kaikkiaan 49 tapahtumaa: oma poppoo -reissut, lasten kesäviikon tapahtumat, Kirjakemmakat, Saimaan kauneimmat sävelet, maanantain musiikkiristeilyt Wennolla, letkeät lauantait sekä yksittäisiä tapahtumia. Kulttuuripalvelut tuki Leo Montosen Veskansan tarina – valokuvanäyttelyn toteuttamista. Näyttely keräsi noin 350 kävijää syyskuussa. Ville Veikko Markkasen valokuvanäyttely Puumala – sielun kotini toteutui puolestaan joulukuussa.

Puumalan kulttuurikesän tapahtumista merkittävimpiä olivat Saimaan kauneimmat sävelet ja Kirjakemmakat, joissa vieraili yhteensä noin 1 100 kävijää.

Liehtalanniemen museotila oli avoinna kesäkuun puolivälistä elokuun loppuun ja rekisteröityjä vieraita kirjattiin 1 700. Toukokuussa tilalle palkattiin pihatyöntekijä kuukaudeksi. Salpalinja-bunkkeri oli avoinna heinäkuun, jolloin korsuun oli mahdollista tutustua veloituksetta kesäoppaan johdolla. Bunkkerin kävijämäärä nousi edellisestä kesästä lähes 1 000 kävijään. Sataman päivittäiset Tavataan torilla -kesäjuonnot saivat hyvän vastaanoton ja niitä on tarkoitus jatkaa myös ensi vuonna. Heinäkuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa Lasten kesäviikko yhdessä nuoriso- ja liikuntapalvelujen, kirjaston ja muiden toimijoiden kanssa. Monipuolinen lastenohjelmaviikko sai hyvää palautetta. Saimaan vanhojen laivojen regatta rantautui Puumalan satamaan 19.-21.7. ja keräsi yhteen 55 vanhaa alusta miehistöineen. Saimaa ja Saimaa Geopark -teemat huomioitiin kirjaston ja kulttuuripalvelujen toiminnassa.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toimintatulot ylittivät talousarvion 7,8 %:lla (1 205,76 €:lla). Toimintamenot ylittivät talousarvion 2,5 %:lla (6 108,30 €:lla), mikä johtui painatus- ja ilmoituskulujen, kuljetuspalvelujen, kulttuuritapahtumien sekä s/s Wennon kaluston ennakoitua suuremmista menoista. Toimintakate ylitti talousarvion 2,1 % (4 902,54 €).

Vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate kasvoi 5,1 % (11 250,54 €).